

Dosarul nr. 3ra-729/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: I. Secrieru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Clima, E. Palanciuc, A. Malii)

Î N C H E I E R E

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Iulia Grosu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 07 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 15 mai 2019, Iulia Grosu, reprezentat de avocatul Stanislav Grosu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta Iulia Grosu a indicat că la data de 01 aprilie 2019, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Bălți și Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere în care a solicitat recalcularea și achitarea pensiei conform art. 32 al Legii nr. 544 din data de 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului în mărime de 80 % din salariul lunar de funcție pentru anii 2015-01 aprilie 2019, cât și achitarea pe viitor a pensiei conform normei date în mărime de 80 % din salariul lunar de funcție. Pârâții Casa Teritorială de Asigurări Sociale Bălți și Casa Națională de Asigurări Sociale au recepționat cererile înaintate la data de 03 aprilie 2019, astfel prin răspunsul din data de 02 mai 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a refuzat calcularea și achitarea pensiei conform solicitărilor reclamantei cu mențiunea că judecătorilor care activează în continuare în funcție nu li se recalculează pensia conform art. 32 alin. (1) al Legii nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului. Astfel, deoarece activează în continuare în funcție, temei de recalculare a pensiei nu există.

Reclamanta a relatat că activează în funcție de judecător o perioadă de 29 ani, ultima funcție deținută fiind judecător al Curții de Apel Bălți, deci primește o pensie în

mărime de 80% din salariul judecătorului Curții de Apel Bălți în cuantum de 11627,2 lei conform deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale din 2010 recalculată în anul 2014. Astfel, începând cu anul 2015 până în anul 2018 salariul său în funcție de judecător al Curții de Apel Bălți a constituit corespunzător, anului 2015-16146 lei; anul 2016 – 19827 lei; anul 2017 – 21809,70 lei; perioada 2018-01 decembrie 2018 – 24498 lei; 01 decembrie 2018 – 26350 lei.

Reclamanta a menționat că Casa Națională de Asigurări Sociale nu contestă salariul său de funcție și nici stagiul de muncă și susține că asigurarea judecătorilor cu pensie se realizează conform actelor speciale și anume Legea nr. 544 cu privire la statutul judecătorului și Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, care nu prevăd reducerea cuantumului pensiei judecătorilor.

Reclamanta a specificat că prin hotărârea nr. 27 din 20 decembrie 2011 a Curții Constituționale a fost declarat neconstituțional art. 46/1 al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii și art.32 a Legii cu privire la statutul judecătorilor. Respectiv, prin Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 au fost abrogate aceste norme.

Reclamanta a relatat că Legea nr.60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative a stabilit pentru art.32 al Legii nr. 544 următorul conținut ”judecătorul care a atins vârsta de 50 ani și are vechime în muncă de cel puțin 20 ani dintre care 12 ani 6 luni a activat în funcția de judecător, are dreptul la pensie pentru vechime în muncă în proporție de 55 % din salariul mediu lunar, iar pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 ani – 3%, dar în total nu mai mult de 80 % din salariul mediu lunar. Pensia se recalculează ținând cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu. În acest context, reclamanta Iulia Grosu a invocat că art. 32 al Legii cu privire la statutul judecătorului statuează că pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu, fără careva limitări și fără ca legiuitorul să facă diferență între judecătorii aflați în funcție și cei demisionați.

Reclamanta a menționat că la adoptarea acestei legi legiuitorul s-a ghidat exclusiv de Hotărârea nr. 4 din data de 27 ianuarie 2000 a Curții Constituționale, prin care s-a reținut că la elaborarea unor legi noi și a altor acte juridice este inadmisibil de a diminua protecția juridică a statutului judecătorului întru respectarea principiului respectării drepturilor dobândite anterior în mod licit.

Totodată, reclamanta a specificat că Hotărârea nr. 27 din 20 decembrie 2011 a Curții Constituționale denotă că un drept social poate fi obiectul protecției constituționale garantate de art. 46 din Constituție și respectiv art. (1) Protocolul 1 al CEDO numai în cazul când dreptul social respectiv este dobândit și are valoarea economică. În lumina celor reținute, reclamanta a reiterat că aceste prevederi stabilesc că, recalcularea pensiei urmează să aibă loc reieșind din cuantumul dreptului patrimonial dobândit și anume ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului Curții de Apel Bălți în exercițiu fără careva limitări. Contrar acestor circumstanțe, consideră că Casa Națională de Asigurări Sociale i-a calculat și achitat greșit pensia și anume în perioada 01 aprilie 2015-01 aprilie 2016 din salariul de 16146

lei cuantumul pensiei urma să fie de 12916, 80 lei și nu de 11627, 20 lei care a fost achitat, diferența lunară constituind 4234, 40 lei, iar în total 15475, 20 lei, în perioada 01 aprilie 2016 - 01 aprilie 2017, salariul a constituit 19827 lei, cuantumul pensiei urmând să fie de 15681, 60 lei și nu de 11627, 20 lei achitat, diferența lunară fiind de 4234, 40 lei, iar în total suma de 50812, 80 lei, în perioada 01 aprilie 2017 - 01 aprilie 2018, salariul de funcție a constituit suma de 21809, 70 lei, cuantumul pensiei achitate de 11627, 20 lei, urmând a fi de 17447, 76 lei, diferența lunară a constituit suma de 5820,56 lei, iar în total suma de 69846, 72 lei; pentru perioada 01 aprilie 2018 - 01 decembrie 2018 – salariul – 24498 lei; pensia achitată de 11627, 20 lei, care urma să fie achitată – 19598, 40 lei, diferența lunară – 7971, 20 lei, iar în total suma de 63769, 60 lei și pentru perioada 01 decembrie 2018-01 aprilie 2019, salariul a constituit 26350 lei, pensia achitată de 11627,20 lei, care urma să fie achitată – 21080 lei, diferența lunară de 9452, 80 lei, iar suma totală de -37811, 20 lei. Iar, în total pentru perioada de 01 aprilie 2015 - 01 aprilie 2019, reclamanta a invocat o diferență de pensie în sumă de 237697, 52 lei.

Reclamanta a notat că prevederile legii cuprinse în art. III al Legii nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte, potrivit cărora judecătorii care beneficiază de plata pensiei, dar continuă să activeze în funcție de judecător vor primi pensie în mărimea stabilită până la data intrării în vigoare a Legii nominalizate, care urmează a fi aplicată în coraborare cu prevederile art. 31 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, care a suferit modificări prin Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 și care stabilește că pensia judecătorului se calculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu.

Reclamanta a invocat că art. III din Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative nu se atribuie la legea cu privire la statutul judecătorului, legiuitorul omițând să indice care lege a fost modificată prin această normă. Astfel, reținând principiul de bază consfințit în Hotărârile Curții Constituționale potrivit cărora asigurarea cu pensii a judecătorilor este reglementată prin acte juridice speciale unitare și obligatorii care sunt Legea nr. 544 cu privire la statutul judecătorului și Legea nr.156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, reclamanta consideră că art. III menționat nu poate fi aplicat separat. Mai mult că, la data intrării în vigoare a art. III a Legii nr. 60, deja beneficia de pensie în mărime de 80 % din salariul judecătorului în exercițiu. Respectiv, reclamanta consideră că norma dată nu are efect retroactiv, deoarece ea deja obținuse un ”bun” în sensul art.1 din protocolul 1 CEDO.

La fel, reclamanta a făcut referire la Hotărârea nr. 52 din data de 27 iunie 2017 a Curții Constituționale, conform căreia s-a accentuat că noile prevederi legale se vor aplica doar pentru viitor și numai pentru persoanele care au solicitat acordarea pensiei după intrarea în vigoare a legii, fără a aduce atingere drepturilor de pensie stabilite anterior. Tratarea în alt mod a prevederilor legale în baza cărora judecătorii aflați în funcție au dreptul de a primi pensie în raport cu salariul lunar al judecătorului în funcție ar contraveni Constituției și protocolului 1 al CEDO, precum și diminuarea

cuantumului pensiei judecătorilor stabilite în modul prevăzut de lege, contravin art.art. 6, 16, 47, 54 și 116 din Constituție, principiilor fundamentale despre independența organelor juridice consfințite în rezoluția Adunării generale a ONU nr. 40 , nr. 146 precum și în Carta Europeană cu privire la statutul judecătorului, potrivit căruia cuantumul pensiei judecătorului trebuie să fie cât mai apropiat posibil de nivelul ultimei sale remunerări.

Reclamanta a punctat că întru respectarea principiului securității raporturilor juridice, respectării drepturilor dobândite anterior în mod licit, dreptului la un proces echitabil și aplicarea uniformă a legislației, urmează a se reține și jurisprudența Curții Supreme de Justiție și a CtEDO.

Reclamanta Iulia Grosu a solicitat anularea răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-883/19 din 02 mai 2019 privind refuzul recalculării pensiei ca fiind neîntemeiat, încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul reclamantei a diferenței de pensie neachitate pentru perioada: 01 aprilie 2015-01 aprilie 2016 – 15475, 20 lei, perioada 01 aprilie 2016 - 01 aprilie 2017 – 50812, 80 lei, perioada 01 aprilie 2017 - 01 aprilie 2018 – 69846, 72 lei, perioada 01 aprilie 2018-01 decembrie 2018 – 63769, 60 lei, perioada 01 decembrie 2018 - 01 aprilie 2019 – 37811, 20 lei, iar în total suma de 237697, 52 lei, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de ai recalcula și achita reclamantei începând cu data de 01 aprilie 2019 pentru viitor pensie în corespundere cu art. 32 al Legii nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului în mărime de 80 % din salariul lunar achitat efectiv, cât și încasarea cheltuielilor de judecată.

În drept, reclamanta și-a întemeiat cererea de chemare în judecată în baza art. 20, 189, 206, 208, 209, 211, 212, 224 al Codului administrativ, a Legii nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului și la Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii.

Prin hotărârea din 07 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Iulia Grosu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea refuzului și obligarea efectuării recalculului pensiei, s-a anulat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-883/19 din 02 mai 2019, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să calculeze și să achite Iuliei Grosu diferența de pensie pentru perioada 01 aprilie 2015 – 01 aprilie 2019, formată din mărimea pensiei calculată din salariul lunar al judecătorului în exercițiu și pensia achitată efectiv, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a recalcula și achita pensia Iuliei Grosu, începând cu 01 aprilie 2019 și pe viitor, în corespundere cu prevederile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, în cuantum de 80 % din salariul lunar al judecătorului în exercițiu.

Prin decizia din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 07 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Iulia Grosu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ.

Instanța de apel a stabilit că Iulia Grosu activează în funcția de judecător la Curtea de Apel Bălți. La fel, actele cauzei atestă că la 10 ianuarie 2010, reclamantei/intimatei Iulia Grosu i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă, în mărime de 80 % reieșind din salariul de funcție de judecător la Curtea de Apel, funcție deținută la momentul stabilirii pensiei pentru o perioadă de 20 ani și 06 luni, cuantumul căreia până la 01 ianuarie 2013, constituia 4440 lei/lunar. (f.d. 16) Ulterior, prin Legea nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, de la 01 ianuarie 2013, cuantumul pensiei a fost recalculat în temeiul art. 32 din Legea nr. 544-XII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului reieșind din salariul judecătorului Curții de Apel și constituia suma de 5896 lei. (f.d. 16)

Instanța de apel a reținut că începând cu 01 ianuarie 2014, pensia judecătorului Curții de Apel Bălți, Iulia Grosu, a fost recalculată reieșind din majorarea salariului judecătorului în exercițiu, în temeiul Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 cu privire la salarizarea judecătorilor, luând în considerație vechimea în muncă de judecător la momentul stabilirii pensiei pentru vechime în muncă, astfel fiind stabilită pensia până în prezent de 11627, 20 lei/lunar. (f.d. 3,16)

Instanța de apel a mai reținut că începând cu anul 2015, judecătorul Curții de Apel Bălți, Iulia Grosu, deținea un salariul de funcție de 16146 lei. (f.d. 8) Începând cu anul 2016, reclamanta/intimata Iulia Grosu deținea un salariul de funcție în sumă de 19827 lei. (f.d. 9) Începând cu anul 2017, reclamanta/intimata Iulia Grosu deținea un salariul de funcție în sumă de 21809, 70 lei. (f.d. 10) Începând cu anul 2018, reclamanta/intimata Iulia Grosu deținea un salariul de funcție în sumă de 24498 lei. (f.d. 11) În final, începând cu anul 2019, Iulia Grosu deținea un salariul de funcție în sumă de 26350 lei. (f.d. 12)

La data de 01 aprilie 2019, Iulia Grosu a depus la Casa Națională de Asigurări Sociale cerere prealabilă prin care a solicitat recalcularea și achitarea diferenței de pensie neachitată pentru perioada anilor 2015 – prezent, reieșind din salariile de funcție enunțate, cât și recalcularea și achitarea pensiei pe viitor, în temeiul art. 32 din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului în mărime de 80% din salariul de funcție. (f.d. 13) Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-883/19 din 02 mai 2019, s-a comunicat faptul că nu există temei legal pentru achitarea diferenței de pensie neachitată pentru perioada anilor 2015 – prezent, cât și recalcularea și achitarea pe viitor a cuantumului pensiei pentru vechime în muncă ca judecător în temeiul art. 32 alin. (1) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului (f.d. 16).

Instanța de apel a constatat că obiectul material al prezentei acțiuni civile î-l constituie obligarea recalculării și achitării pensiei în cuantum de 80 % în dependență de majorarea generală a salariului judecătorului Curții de Apel, începând cu 01 aprilie 2015 până în prezent, cât și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a recalcula și a achita pe viitor pensia pentru vechime în muncă în corespundere cu art.

32 din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului în mărime de 80% din salariul lunar de funcție a judecătorului în exercițiu.

În conformitate cu prevederile art. 32 din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului judecătorului în exercițiu.

Instanța de apel a menționat că la data de 04 aprilie 2014 a fost adoptată Legea nr. 60 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în vigoare de la 16 mai 2014), prin care a fost modificată și completată Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului. Urmare a modificărilor operate, art. 32 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului are următorul conținut, judecătorul care a atins vârsta de 50 de ani și are o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani, dintre care cel puțin 12 ani și 6 luni a activat în funcția de judecător, are dreptul la pensie pentru vechime în muncă în proporție de 55 % din salariul mediu lunar, iar pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani – de 3 %, dar în total nu mai mult de 80 % din salariul mediu lunar. Pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu. Totodată, art. III din Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 stabilește că, judecătorii care beneficiau de plata pensiei, dar continuă să activeze în funcția de judecător vor primi pensie în mărimea stabilită până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Corespunzător, instanța de apel a reținut că în rezultatul modificărilor, judecătorii, care beneficiază de plata pensiei, dar continuă să activeze în funcția de judecător, nu mai beneficiază de dreptul la recalcularea pensiei, ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu. Legea nr. 290 din 16 decembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, pct. II prevede că, judecătorul are dreptul la pensie în condițiile Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, iar art. 33 din legea precitată prevede că, reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în cazul persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă. Art. VIII alin. (3) din Legea nr. 290 din 16 decembrie 2016, în vigoare la momentul adresării reclamantei cu solicitarea privind recalcularea pensiei, prevede că pct. 25 din articolul III în partea ce ține de art. 33 alin. (1) lit. c) și alin. (41) se aplică în cazul pensiilor pentru limită de vârstă stabilite începând cu 01 ianuarie 2017. La caz, se reține că, în Hotărârea nr. 9 din 30 martie 2004 pentru controlul constituționalității unor prevederi ale art. I pct. 22 și art. II-V din Legea nr. 358- XV „pentru modificarea și completarea unor acte legislative”, Curtea Constituțională a menționat că, dreptul subiectiv, constituit în baza unei legi anterioare, nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare. Legea nouă nu este susceptibilă aplicării unor fapte din trecut, cazurile contrare intrând în contradicție cu art. 22 din Constituție.

La fel, Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 27 ianuarie 2000 prevede că, la adoptarea unor legi noi și a altor acte juridice este inadmisibil de a diminua protecția juridică a statutului judecătorului, consfințit în Legea cu privire la statutul judecătorului. Curtea Constituțională s-a pronunțat univoc asupra faptului că,

cuantumul pensiei, stabilit printr-o lege anterioară, nu poate fi micșorat, iar plata pensiei fixate nu poate fi suspendată printr-un act normativ adoptat ulterior. Conform art. 28 alin. (1) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, actele Curții Constituționale sunt acte oficiale și executorii, pe întreg teritoriul țării, pentru toate autoritățile publice și pentru toate persoanele juridice și fizice. Conform regulii generale, legea nouă poate modifica regimul juridic al dreptului anterior, îl poate suprima sau îl poate înlocui cu un alt drept, însă legea nouă nu poate desființa modalitatea prin care legea anterioară a instituit dreptul respectiv și efectele lui.

În această ordine de idei, instanța de apel a relatat că reclamanta/întimata Iulia Grosu a dobândit dreptul la pensie la data de 10 ianuarie 2009, în condițiile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, care prevedea recalcularea pensiei în funcție de salariul judecătorului în exercițiu.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 27 mai 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii.

În motivarea recursului recurenta a invocat că, nu este de acord cu decizia contestată, deoarece instanța de apel la adoptarea acesteia nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, a aplicat eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Recurenta a indicat că conform listei judecătorilor care beneficiază de pensie pentru vechime în muncă și continuă să activeze în continuare în funcție de judecător prezentată de Consiliul Superior al Magistraturii prin srisorea din 15 aprilie 2016 intimata Iulia Grosu continuă să activeze în funcție de judecător.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a relatat că la data de 16 mai 2014 a intrat în vigoare Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial nr.115- 119/304 din 16 mai 2014), prin care a fost modificată și completată Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului. Prin Legea nr.60 din 04 aprilie 2014, au fost modificate, în speță, reglementările legale ce prevăd asigurarea cu pensie a judecătorilor (acelor aflați în demisie, cât și acelor ce se află în exercițiu funcției).

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat că după modificarea și completarea art. 32 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, articolul menționat are următorul conținut: judecătorul care a atins vârsta de 50 de ani și are o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani, dintre care cel puțin 12 ani și 6 luni a activat în funcția de judecător, are dreptul la pensie pentru vechime în muncă în proporție de 55% din salariul mediu lunar, iar pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani - de 3%, dar în total nu mai mult de 80% din salariul mediu lunar. Pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu. Prevederile alin.(1) se aplică și judecătorilor care au activat în instanțele internaționale, luându-se în calcul salariul mediu lunar al judecătorului Curții Supreme de Justiție. Pensia pentru vechime în muncă stabilită în condițiile alin.1 se plătește doar judecătorilor demisionați și judecătorilor eliberați din

funcție în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă. În cazul în care judecătorii demisionați sînt numiți iarăși în funcția de judecător, plata pensiei se suspendă.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat că Ministerul Justiției prin scrisoarea nr. 03/3250 din 03 aprilie 2015 a explicat cum se recalculează pensiile stabilite până la data de 16 mai 2014 (data intrării în vigoare a Legii nr. 60 din 04 aprilie 2014), judecătorilor demisionați și judecătorilor eliberați din funcție în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă. Iar, pensiile stabilite până la intrarea în vigoare a Legii nr. 60 din 04 aprilie 2014, judecătorilor care activează în continuare în funcție de judecător nu se mai suspun recalculării în temeiul art. 32 alin. (1) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că judecătorii care sunt la pensie, au vîrsta de 50 ani, dar nu au atins plafonul de vîrstă 65 de ani și continuă să activeze în funcția de judecător vor beneficia de plata salariului și de pensia anterior stabilită, dar care nu va fi majorată în raport cu noile salarii. Odată ce va demisiona sau se va elibera din funcția de judecător în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă, judecătorul va beneficia de recalcularea pensiei conform salariului pe care l-a primit în ultima perioadă. Odată ce au fost abrogate prevederile art. 32 din Legea nr. 544/1995, ce admiteau recalcularea pensiei judecătorului, ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu sau modificării/creșterii salariului odată cu numirea acestuia în altă funcție superioară celei deținute, pensia judecătorilor care se află în exercițiul funcției nu mai are fundamentare legală de a fi recalculată odată cu majorarea salariului. Dreptul la recalcularea pensiei de fapt fiind rezervat doar judecătorilor demisionați și judecătorilor eliberați din funcție în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă, precum și indică alin. (3) al art. 32 din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale consideră că nu pot fi reținute alegațiile reclamantei precum că art. III al Legii nr. 60 din 04 aprilie 2014, nu se atribuie la Legea nr. 544/1995, ori, la caz legislatorul s-a referit concret anume la acest tip de funcționari de stat - judecători, activitatea cărora este reglementată de Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

La 18 iunie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Iuliei Grosu și avocatului Stanislav Grosu copia recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 98 vol. I).

Completul specializat relevă că Iulia Grosu și avocatul Stanislav Grosu au recepționat copia recursului expediat de Casa Națională de Asigurări Sociale, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d. 100-101 vol. I).

La 20 iulie 2020 Iulia Grosu, a depus prin intermediul oficiului poștal, referința prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul relevă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la

12 martie 2020, însă reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale, Aliona Trofim nu a fost prezentă în ședința instanței de apel, atunci când dispozitivul deciziei a fost emis și pronunțat. Decizia recurată a fost notificată recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale la 05 mai 2020, fapt ce se confirmă prin dovada de expediere poștală anexată la materialele cauzei (f.d. 89, vol. I).

Prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.55 din 17 martie 2020 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie -15 mai 2020.

Prin dispoziția nr. 1 din data de 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, termenul de declarare a recursului pentru Casa Națională de Asigurări Sociale după întrerupere a început a curge de la data de 16 mai 2020.

În aceste circumstanțe recursul motivat înaintat de către Casa Națională de Asigurări Sociale la 27 mai 2020, se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursurile se declară inadmisibile în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească

cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, 7 p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan